

ดรณัฏฐ์ โอวจริยาพิทักษ์^{1*}, จารุทัศน์ ศิลาสุวรรณ¹ และปัญญา ทักท้วง¹
Darunee Owajariyapitak^{1*}, Jarutat Silasuwan¹ and Panya Taktuang¹

การวิจัยเรื่อง การประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว และความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว โดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว ออกแบบร่างความคิดพานพุ่มจากใบบัวจำนวน 1 รูปแบบ และออกแบบร่างความคิด ลวดลายตัวพุ่ม มาลัยตุ้มตกแต่งยอดพุ่ม มาลัยตกแต่งพานพุ่ม และอุบะตกแต่งพานพุ่ม ชนิดละ 3 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสม จากนั้นนำรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบมากที่สุด มาประดิษฐ์เป็นพานพุ่มจากใบบัว นำผลิตภัณฑ์ไปสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 50 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เลือกพุ่มลายตาประชุม ลายคดกริชและลายสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน โดยให้เหตุผลว่าเป็นลวดลายที่มีการสลับช่วงของกลีบแต่ละชั้นได้ชัดเจนสวยงาม และลวดลายเหมาะสมกับสัดส่วนรูปทรงของชิ้นงาน เลือกมาลัยดُمแบบมีลายตกแต่งยอดพุ่ม โดยให้เหตุผลว่าเป็นมาลัยดُمที่มีรูปทรงสวยงามและมีความละเอียดประณีต เลือกมาลัยแบนลายขนมเปียกปูนสอดไส้ โดยให้เหตุผลว่ามาลัยมีลวดลายขนาดเล็ก มีพื้นที่ของกลีบดอกมากทำให้มาลัยไม่โดดเด่นแข่งกับลวดลายพุ่ม และเลือกอุบะพุตกแต่งพานพุ่ม โดยให้เหตุผลว่าเป็นอุบะที่ดูมีมิติ สวยงาม

2. ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว พบว่า ด้านการยอมรับใบบัวให้เหมือนสีธรรมชาติ กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจในสีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็น อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.80 ด้านยอดพุ่ม พึงพอใจในลวดลาย อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านตัวพุ่ม พึงพอใจในลวดลายและรูปทรง อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.80 ด้านส่วนตกแต่ง พึงพอใจในมาลัยแบนลายขนมเปียกปูนสอดไส้ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.72 ด้านผลิตภัณฑ์ พึงพอใจในความประณีต อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.78

คำสำคัญ : พานพุ่ม, ใบบัว

ABSTRACT

The research of Invention of Flower Tray Made from Lotus Leaves aims to study the processes of the invention of flower tray made from lotus leaves and to study the satisfaction of the target group toward this flower tray made from lotus leaves. To review the relevant information on the invention of flower tray made from lotus leaves are designed the idea for one form and three different types of the idea of the pattern of the bush, small garland, decoration of the tip of the bush, the garland that decorates the flower tray, and bouquet. The five-expert will be the persons who consider the appropriate pattern and then uses the pattern that every expert agrees with to invent the flower tray made from lotus leaves. The product will be surveyed the satisfaction of the target group, including fifty persons. Data analysis is frequency, percentage, and mean.

1. Most experts choose a bush pattern, Ta Prachom pattern, Kod Grit pattern, and rhombus pattern. They give the reasons that the pattern which has clearly and beautifully zigzag of leaves in every layer and has the proper shape for flower tray. They choose small garland with pattern by providing the reasons that it has a gorgeous shape and neat. They choose flat garland with a filled rhombus pattern by providing the reasons that the garland has a small pattern, and the area for petals are not much outstanding against the bush pattern. Moreover, they choose a bouquet to decorate the flower tray because it has beautiful dimensions.

2. The satisfaction of the target group toward the invention of the flower tray made from lotus leaves found that for the part of dye, the color to make the lotus leaves more natural, the target group satisfies on fuchsia flower petals color with the mean of the most satisfaction level at 4.80. The mean for the most satisfaction level on the tip of the bush pattern is at 4.40. The mean for the most satisfaction level on the body of the flower tray in terms of pattern and shape is at 4.80. The mean for the most satisfaction level on the decoration with the flat garland with a filled rhombus pattern is at 4.72. The mean for the most satisfaction on the product in terms of neatness is at 4.78.

Keywords : Flower tray, Lotus leaves

1. บทนำ

บัวเป็นพืชทรงคุณค่าและมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจประเทศไทย รายได้ของเกษตรกรไทยต่อการปลูกบัว 1 ไร่ เฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 50,000 - 60,000 บาทต่อเดือน เมื่อหักต้นทุนจะมีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 25,000 บาทต่อไร่ การเก็บบัวสามารถทำได้ปีละหลายครั้ง ดังนั้นการทำนาบัวจึงเป็นที่นิยมอย่างมาก (ภูรินทร์, 2555) ทั้งนี้นอกจากขายต้นบัว ขายดอกบัวแล้ว ยังมีการใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ อย่างคุ้มค่า โดยนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้แก่ อาหารหรือเครื่องดื่ม เช่น น้ำรากบัว เมี่ยงดอกบัว น้ำเกสรดอกบัว ชาดอกบัว เป็นต้น ในส่วนของใบบัวจัดเป็นส่วนที่เหลือทิ้ง ทำให้เกิดปัญหาขยะจากการทำนาบัว (สุภา, 2558) ลักษณะโดยทั่วไปของใบของบัวหลวงจะมีสีเขียวอมเทา ใบค่อนข้างกลมคล้ายจาน ขอบใบหยัก ผิวใบด้านบนมีขนอ่อนๆ เล็กน้อย เป็นนวลเหมือนนวลใบตองเคลือบอยู่ด้านบนของใบ ทำให้เมื่อโดนน้ำจะไม่เปียกน้ำ เมื่อใบยังอ่อนหรือเป็นต้นอ่อนใบจะลอยปริ่มน้ำ ส่วนใบแก่จะชูพ้นน้ำ ใบมีขนาดใหญ่ (วีรประวัติและภวพล, 2561) ปัจจุบันได้นำใบบัวมาเพิ่มมูลค่าในด้านต่างๆ สามารถนำมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ เพื่อลดปัญหาขยะจากการทำนาบัว ด้วยการนำใบบัวมาอัดแห้งทดแทนกระดาษ นำไปใช้ในงานประดิษฐ์ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กระเป๋าจากใบบัว สมุดจากใบบัว หรือภาชนะที่ห่อหุ้มด้วยใบบัวเป็นต้น นอกจากนี้ได้นำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมและอนุรักษ์ความเป็นไทย เช่น กระถางจากใบบัว เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของพานและพุ่มไว้ว่า พาน คือ ภาชนะชนิดหนึ่งใช้สำหรับใส่หรือรองรับสิ่งต่างๆ เช่น ดอกไม้ธูปเทียน หมากพลู โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ พานก้นตื้นและพานก้นลึก พุ่ม คือ การเรียกลักษณะรูปทรงที่คล้ายดอกบัวตูม แต่ไม่ป้อมมาก ส่วนปลายเรียวแหลมและสูง พานพุ่มดอกไม้สดเป็นงานประดิษฐ์ศิลปอีกประเภทหนึ่ง ที่ประดิษฐ์สืบเนื่องควบคู่กับการจัดดอกไม้ประเภทมาลัย เครื่องแขวน ซึ่งเป็นงานประดิษฐ์ที่ใช้ในงานพระราชพิธีมาตั้งแต่โบราณ (รัตนลักษณ์, 2547) ซึ่งในปัจจุบันได้มีการนำวัสดุต่างๆ นอกจาก ใบไม้ ดอกไม้สด มาประดิษฐ์เพื่อยืดอายุการใช้งาน ไม่ว่าจะเป็นผ้า ไม้ รบิ้น รวมไปถึงวัสดุจากธรรมชาติ เช่น เปลือกข้าวโพด ใบยางพารา ก็ล้วนแต่สร้างมูลค่าให้กับตัวผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาข้อมูลที่ผ่านมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะนำใบบัวที่เหลือทิ้งที่มีอยู่จำนวนมากมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ด้วยการนำใบบัวมาผ่านกระบวนการผลิตเป็นกระดาษใบบัวอัดแห้ง และนำมาใช้ในการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัวทดแทนใบตอง ดอกไม้สดเพื่อช่วยลดปริมาณขยะจากการทำนาบัว และเป็นการส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับใบบัว และสามารถนำมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษากระบวนการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว
- 2) ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว

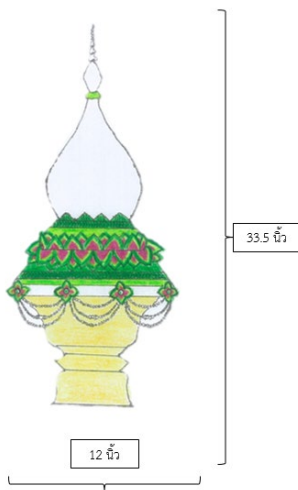
ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัย เรื่อง การประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายคือ บุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับใบบัวอวดแห้ง
 - 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพอกขาววัสดุธรรมชาติ
 - 2.3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับพานพุ่ม
 - 2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ระเบียบวิธีวิจัย

2.1 ออกแบบพานพุ่มจากใบบัวอวดแห้งและผลิตใบบัวอวดแห้งย้อมสี

การวิจัยเรื่อง การประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิดเพื่อใช้ในการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว จำนวน 1 รูปแบบ ดังนี้

ภาพที่ 1 แบบร่างพานพุ่มจากใบบัว

พานพุ่มจากใบบัว คือพานพุ่มขนาดความสูง 33.5 นิ้ว ความกว้าง 12 นิ้ว ประกอบด้วยตัวพุ่มทรงดอกบัวตูม ยอดพุ่มมาลัยตุ้ม ฐานรองพุ่มกระทรงทรง 6 เหลี่ยม กระทรงกลม และส่วนตกแต่งของพานพุ่มได้แก่ มาลัย แบบกลีบบัว ทัดหูประจํายาม อุบะ และ

เฟื่องสาย โดยในการประดิษฐ์พานพุ่มนี้จะใช้ใบบัวอัดแห้งย้อมสีเป็นวัสดุทดแทนใบทอง และดอกไม้สด โดยผู้วิจัยได้กำหนดสีของพานพุ่ม คือ สีเขียวใบทองเข้ม สีเขียวใบทองอ่อน 4 เหนือสี สีกลิบบดอกรัณชนันชมพู และสีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็น และผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิด ลวดลายตัวพุ่ม ยอดพุ่ม มาลัยตกแต่งพานพุ่ม และอุบะชนิดละ 3 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อนำมาประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว ดังนี้

2.1.1 ลวดลายตัวพุ่ม ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิด ลวดลายตัวพุ่ม ได้แก่ รูปแบบที่ 1 ลวดลายตัวพุ่มจากลายตาประชุม และลายคดกริช รูปแบบที่ 2 ลวดลายตัว พุ่มจากลายตาประชุม ลายคดกริช และลายสีเหลี่ยมขนมเปียกปูน และรูปแบบที่ 3 ลวดลายตัว พุ่มจากลายตาประชุม ลายคดกริช และลายสีเหลี่ยมขนมเปียกปูนสอได้

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพที่ 2 แบบร่างลวดลายตัวพุ่ม

2.1.2 ยอดพุ่ม ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิดยอดพุ่มจากมาลัยตุ้ม ได้แก่ รูปแบบที่ 1 มาลัยตุ้มแบบไม่มีลวดลาย รูปแบบที่ 2 มาลัยตุ้มแบบมีลวดลาย และรูปแบบที่ 3 มาลัยตุ้มแบบรัดมาลัยซีก

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

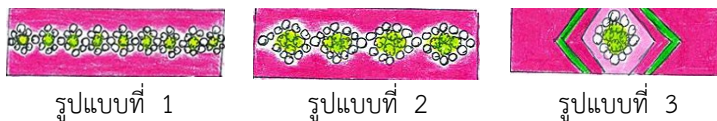

รูปแบบที่ 3

ภาพที่ 3 แบบร่างยอดพุ่มจากมาลัยตุ้ม

2.1.3 มาลัยตกแต่งพานพุ่ม ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิดมาลัยตกแต่งพานพุ่ม ได้แก่ รูปแบบที่ 1 มาลัยแบนลายขนมเปียกปูนสอดไส้ รูปแบบที่ 2 มาลัยแบนลายขนมเปียกปูนสอดไส้ตาใหญ่ และรูปแบบที่ 3 มาลัยซีก 11 หลักแบบมีลาย

ภาพที่ 4 แบบร่างมาลัยตกแต่งพานพุ่ม

2.1.4 อุบะตกแต่งพานพุ่ม ผู้วิจัยได้ออกแบบร่างความคิดอุบะตกแต่งพานพุ่ม ได้แก่ รูปแบบที่ 1 อุบะไทยทรงเครื่อง รูปแบบที่ 2 อุบะแขก และรูปแบบที่ 3 อุบะพู่

ภาพที่ 5 แบบร่างอุบะตกแต่งพานพุ่ม

2.2 การผลิตใบบัวอัดแห้ง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำวิธีการทำใบบัวอัดแห้ง จากงานวิจัยของสุภา (2558) มาใช้ในการผลิตใบบัวที่จะนำไปประดิษฐ์พานพุ่มโดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การเลือกใบบัวหลวง เลือกใบบัวหลวงที่ไม่อ่อนและแก่จนเกินไป ใบบัวมีสภาพสมบูรณ์ไม่มีตำหนิ จากนั้นนำใบบัวที่เลือกไปล้างให้สะอาด

2.2.2 การย้อมสีใบบัว นำใบบัวที่เลือกทำความสะอาดและนำไปย้อม สีเขียวใบทองเข้ม สีเขียวใบทองอ่อน 4 เฉด สีกลิบบดกเพื่องฟ้าบานเย็น สีกลิบบดกคาร์เนชั่นชมพู ให้มีสีเหมือนจริงใกล้เคียงกับสีธรรมชาติ โดยมีอัตราส่วนผสมของสี ดังแสดงในตารางที่ 1 และขั้นตอนการย้อม ดังนี้

1) ต้มน้ำตามอัตราส่วนที่กำหนดให้เดือด เมื่อน้ำเดือดใส่สีตามปริมาณที่กำหนด ผสมน้ำกับสีจนละลายเข้ากัน

2) นำใบบัวที่ล้างทำความสะอาด ลงย้อมสีและแช่ทิ้งไว้ ประมาณ 5 - 15 นาที หรือจนกว่าสีของใบบัวเป็นสีที่ต้องการ

3) เมื่อได้สืบบัวตามที่ต้องการ นำใบบัวที่ย้อมสี ขึ้นผึ่งให้แห้งประมาณ 10 - 15 นาทีเพื่อให้ได้สีที่ติดทนสวยงาม

ตารางที่ 1 อัตราส่วนผสมของสีที่ใช้ในการย้อมใบบัว

เฉดสี	ปริมาณสี (กรัม)	น้ำ (ลิตร)
สีเขียวใบตองเข้ม	เขียวสด 1 กรัม	1
สีเขียวใบตองอ่อน 4 เฉด	เฉดที่ 1 เขียวอ่อน 0.5 กรัม	1
	เหลือง 0.5 กรัม	
	เฉดที่ 2 เขียวอ่อน 0.5 กรัม	2
	เหลือง 0.5 กรัม	
	เฉดที่ 3 เขียวอ่อน 0.5 กรัม	3
	เหลือง 0.5 กรัม	
	เฉดที่ 4 เขียวอ่อน 0.5 กรัม	4
	เหลือง 0.5 กรัม	
สีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็น	ชมพู 0.5 กรัม บานเย็น 0.5 กรัม	1.5
สีกลีบดอกคาร์เนชั่นชมพู	ชมพู 1 กรัม บานเย็น 0.5 กรัม	4

2.2.3. การแช่ใบบัวด้วยกลีเซอริน นำใบบัวที่ย้อมสีไปแช่กลีเซอริน ในอัตราส่วน อัตราส่วน 1 : 3 ลิตร เป็นเวลา 3 วัน เพื่อให้ใบบัวที่ได้มีความนุ่ม ไม่กรอบแห้ง

2.2.4 การอัดใบบัวแห้ง เมื่อครบกำหนดเวลาการแช่กลีเซอริน นำใบบัวที่แช่กลีเซอริน มาอัดหรือทับด้วยกระดาษขานอ้อย จากนั้นนำไปตากแดดประมาณ 1-2 วัน จะได้ใบบัวอัดแห้งย้อมสี

จากการผลิตใบบัวอัดแห้ง ผู้วิจัยพบว่า สีของใบบัวที่ย้อมสีใบตองเข้ม มีสีที่เหมือนจริง มีความใกล้เคียงธรรมชาติสามารถนำไปใช้ได้ ขณะที่สีใบตองอ่อนทั้ง 4 เฉด สีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็น และสีกลีบดอกคาร์เนชั่นชมพู สีของใบบัวที่ย้อมมีสีที่เข้มและหม่นกว่าธรรมชาติ สีที่ได้ไม่เหมือนจริงตามที่ผู้วิจัยต้องการ ทั้งนี้สาเหตุอาจเนื่องจากสูตรของสุภา (2558) ใบบัวที่ย้อมไม่ผ่านการฟอกขาว จึงอาจทำให้ได้สีที่ไม่ตรงตามความต้องการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทดลองนำใบบัวไปฟอกขาวจากนั้นจะนำใบบัวที่ฟอกขาวไปย้อมสีและแช่กลีเซอรินตามขั้นตอนของสุภา (2558) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสูตรฟอกขาว และเลือกสูตรการฟอกขาวใบตองแห้งของ ปิยะธิดา และอนุสรณ์ (2556) มาใช้ในการทดลอง โดยมีส่วนผสมคือ ไฮเตอร์ ต่อ น้ำ ที่อัตราส่วน 1 : 3 ลิตร

2.3 การฟอกขาวใบบัว

นำใบบัวล้างและทำความสะอาด ตัดแบ่งเป็นชิ้น เพื่อให้สะดวกต่อการฟอกขาว จากนั้น ผสมไฮเตอร์กับน้ำในอัตราส่วน 1 : 3 ลิตร นำใบบัวที่ตัดลงแช่และสังเกตการ

เปลี่ยนแปลงของไบบัว จำนวน 5 วัน จากการสังเกตในวันแรก พบว่าไบบัวมีลักษณะ ใบใส ฉีกขาด เปื่อยยุ่ยไม่สามารถใช้ได้ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทดลองฟอกขาวไบบัวอีกครั้งหนึ่ง เพื่อหาระยะเวลาการแช่สารฟอกขาวที่เหมาะสม โดยในครั้งนี้จะทำการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของไบบัว ในทุกๆ 1 ชั่วโมง โดยมีผลจากการสังเกต ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปลี่ยนแปลงของไบบัวจากการฟอกขาวในระยะเวลาต่างๆ

เวลา (ชั่วโมง)	การเปลี่ยนแปลงของไบบัว
1 ชั่วโมง	ไบบัวเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มเต็มใบ
2 ชั่วโมง	ไบบัวเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อน และยังมีจุดสีเขียว
3 ชั่วโมง	ไบบัวเปลี่ยนเป็นสีขาว ก้านใบเป็นสีน้ำตาลอ่อน
4 ชั่วโมง	ปลายใบเป็นสีขาว ก้านใบยังมีสีน้ำตาลอ่อน ใบมีลักษณะบางใสแต่ไม่ฉีกขาด
5 ชั่วโมง	ไบบัวเริ่มมีลักษณะใสเริ่มมีการฉีกขาดก้านใบมีสีขาว
6 ชั่วโมง	ไบบัวใส ฉีกขาดเปื่อยยุ่ย ไม่สามารถนำไปย้อมสีได้

จากการทดลอง ผู้วิจัยได้เลือกการฟอกขาวไบบัวที่เวลา 3 ชั่วโมง เพราะจากการสังเกต พบว่าไบบัวมีลักษณะที่เป็นสีขาว ไม่ฉีกขาด หรือเปื่อยยุ่ย สามารถนำไปย้อมสีได้

2.4 การทดลองผลิตไบบัวอัดแห้งจากไบบัวที่ผ่านการฟอกขาว

ผู้วิจัยได้นำไบบัวที่ผ่านการฟอกขาวมาผลิตไบบัวอัดแห้งตามขั้นตอนของสุภา (2558) ด้วยการนำไบบัวที่ผ่านการฟอกขาวไปย้อมสีใบตองอ่อนทั้ง 4 เฉด สีกลิบบดกเฟื่องฟ้า บานเย็นและ สีกลิบบดกคาร์เนชั่นชมพู ด้วยขั้นตอนและอัตราส่วนผสมของสีที่ใช้ในการย้อมไบบัว นำไปแช่กลีเซอรินและอัดแห้ง ดังนี้

2.4.1 การผสมสี ต้มน้ำตามอัตราส่วนที่กำหนดให้เดือด เมื่อน้ำเดือดใส่สีในอัตราส่วนผสมของสีที่ใช้ในการย้อมไบบัว คนให้สีละลายเข้ากัน

2.4.2 การย้อมสีไบบัว เมื่อสีละลายนำไบบัวที่ฟอกขาวย้อมสีด้วยการแช่ทิ้งไว้ประมาณ 5 - 15 นาที หรือจนกว่าสีของไบบัวเป็นสีที่ต้องการ

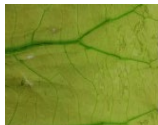
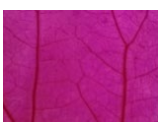
2.4.3 การผึ่งไบบัว เมื่อได้สีไบบัวตามที่ต้องการ นำไบบัวที่ย้อมสี ผึ่งให้แห้งประมาณ 10 - 15 นาทีเพื่อให้ได้สีที่ติดทนสวยงาม

2.4.4 การแช่กลีเซอริน ผสมกลีเซอรินกับน้ำที่อัตราส่วน 1 : 3 ลิตร จากนั้นนำไบบัวที่ผ่านการย้อมสี ลงแช่ในน้ำกลีเซอรินที่ผสมไว้ ในเวลา 3 วัน เพื่อให้ไบบัวที่ได้มีความนุ่มไม่แห้งกรอบ

2.4.5 การอัดแห้งไบบัว เมื่อแช่กลีเซอรินครบ 3 วัน นำไบบัวที่แช่กลีเซอริน มาอัดหรือหีบด้วยกระดาษขานอ้อย ตากด้วยแสงแดดประมาณ 1 - 2 วัน

ตารางที่ 3 แสดงผลใบบัวอัดแห้งจากใบบัวที่ผ่านการฟอกขาว

ชนิดสี	การย้อมสีใบบัว	การแช่กลีเซอร์ลิน	การอัดแห้งใบบัว
สีเขียวใบตองอ่อนเฉดสีที่ 1			
สีเขียวใบตองอ่อนเฉดสีที่ 2			
สีเขียวใบตองอ่อนเฉดสีที่ 3			
สีเขียวใบตองอ่อนเฉดสีที่ 4			
สีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็น			
สีกลีบดอกคาร์เนชั่นชมพู			

2.4 การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือ คือ แบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรื่อง การประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว โดยแบ่งคำถามดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

2.5 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

2.5.1 ลวดลายพุ่ม ใช้รูปแบบที่ 2 พุ่มลายตาประชุม ลายคดกริช และลายสีเหลี่ยมขนมเปียกปูน

2.5.2 กล้วยตมตกแต่งยอดพุ่ม ใช้รูปแบบที่ 2 กล้วยตมแบบมีลาย

2.5.3 กล้วยตมตกแต่งพุ่มพุ่ม ใช้รูปแบบที่ 1 กล้วยตมแบบลายขนมเปียกปูนสอดไส้

2.5.4 อูบะใช้รูปแบบที่ 3 อูบะพู่ ในการตกแต่งพุ่มพุ่ม

2.5.5 ข้อเสนอแนะ ได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มาใช้ในการประดิษฐ์พุ่มจากใบบัวคือนำใบบัวมาประดิษฐ์เป็นช่อดอกแทนการใช้ช่อดอกจากผ้าหรือพลาสติก เพื่อให้ชิ้นงานมีความสวยงามลงตัว

ภาพที่ 6 แบบร่างความคิดพุ่มพุ่มจากใบบัวตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 การประดิษฐ์พุ่มพุ่มจากใบบัว

2.6.1 การเตรียมโครงพุ่มพุ่ม โครงพุ่มพุ่มในการประดิษฐ์พุ่มพุ่มจากใบบัว ประกอบด้วย พุ่มพุ่ม พุ่มกระทรงพุ่ม พุ่มฐานรองพุ่มทกลี้น โดยพุ่มพุ่มทั้งหมดจะใช้โฟมเป็นวัสดุในการทำพุ่มพุ่ม

2.6.2 การประดิษฐ์ยอดพุ่มกล้วยตมแบบมีลาย นำใบบัวอัดแห้งสีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็น สีเขียวใบตองเข้ม ไปตอกกลีบทรงด้วย และนำมาร้อยกล้วยตม โดยการนำกลีบมาพับในลักษณะจีบทบ จากนั้นนำไปร้อยลงเข็มกล้วยตมด้วยการร้อยทีละชั้น เมื่อร้อยมาลัยครบชั้น นำดอกกรักดินปั้น และดอกพุดดินปั้น มาใส่ส่วนยอดเพื่อทำให้เกิดความสวยงาม

2.6.3 การประดิษฐ์ตัวพุ่ม จะใช้พุ่มพุ่มโฟมเบอร์ 7 จากนั้นนำใบบัวอัดแห้งสีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็น กลีบดอกคาร์เนชั่นชมพู และสีเขียวใบตองอ่อน 4 สี ตัดเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร นำไปพับกลีบกระพุ่มนสาวและติดลงบนตัวพุ่ม ตามผังลายตาประจุมจนจบลาย

2.6.4 การประดิษฐ์ฐานรองพุ่ม จะประกอบด้วย กระทรงพุ่ม พุ่มทกลี้น และฐานรองพุ่มทกลี้น

2.6.5 การเย็บแบบ ประกอบด้วยการเย็บแบบกลีบบัว การเย็บแบบประจายาม

2.6.6 การร้อยมาลัย มาลัยที่ใช้ประกอบด้วย การร้อยมาลัยแบบลายขนมเปียกปูนสอดไส้ ตกแต่งฐานรองพุ่มทกลี้น และการร้อยมาลัยซีกห้าหลักตกแต่งยอดพุ่ม

2.6.7 การประดิษฐ์อุบะพู่ จะร้อยอุบะขาเดียว โดยดอกสวมจะใช้ดอกกรักดินไล่ขนาดจำนวน 3 ขนาด ดอกครอบจากใบบัวอัดแห้ง สีเขียวใบทองเข็ม ดอกตูมจากใบบัวอัดแห้ง สีกลิบเฟื่องฟ้าบานเย็น จากนั้นนำอุบะขาเดียวมาประกอบเป็นอุบะพู่

2.6.8 การร้อยเฟื่องสาย ใช้ดอกพุดดินปั้นและดอกกรักดินปั้นสำเร็จรูปในการร้อยเฟื่อง โดยร้อยในความยาวต่างกัน จำนวน 3 สายจากนั้นมาประกอบรวมกันเพื่อใช้ในการตกแต่งพานพุ่มจากใบบัว

2.6.9 การประกอบพานพุ่ม

- 1) นำกระทงหกลี้นมมาวางบนปากพาน ยึดด้วยไม้แหลม
- 2) นำเฟื่องสายติดใต้กระทงหกลี้นมจำนวน 6 หน้า และติดอุบะพู่ตามมุมของเฟื่องสาย จากนั้นนำมัลลย์แบนลายขนมเปียกปูนสอดไส้ติดที่ฐานกระทงหกลี้นมทั้ง 6 หน้า
- 3) นำแบบประจายามติดมุมกระทงหกลี้นม และนำพุ่มหกลี้นมวางบนกระทงหกลี้นมยึดด้วยไม้แหลม
- 4) นำโฟมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 นิ้ว หนา 1.5 นิ้ว วางบนพุ่มหกลี้นม และนำกระทงรองพุ่ม วางด้านบนโฟมยึดด้วยไม้แหลม
- 5) นำแบบกลีบบัวเสียบโฟมกลม โดยชั้นที่ 1 แบบตั้งขึ้น จำนวน 8 ตัว ชั้นที่ 2 ติดสลับหว่าง กับชั้นที่ 1 จำนวน 8 ตัว ชั้นที่ 3 ติดในลักษณะหงายออก ติดให้สลับหว่าง กับชั้นที่ 2 และชั้นที่ 4 ติดเย็บแบบไต้ชั้นที่ 3 ให้สลับหว่างกัน
- 6) นำตัวพุ่มวางบนกระทงรองพุ่ม ยึดด้วยไม้แหลม จากนั้นนำมัลลย์ซีกแกนดอกกรักดินมาประกอบเข้ากับมัลลย์ตูม และเสียบลงบนยอดพุ่ม

ภาพที่ 7 การประกอบพานพุ่ม

3. ผลการวิจัย

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 50 ชุด โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย มาอธิบายข้อมูลโดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน (Rating scale) จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการย้อมสีใบบัวให้เหมือนสีธรรมชาติ ด้านยอดพุ่ม ด้านตัวพุ่ม ด้านส่วนประดับตกแต่ง และด้านผลิตภัณฑ์

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 40 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 66 ช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 22 ช่วงอายุ 40 – 49 ปีและช่วงอายุ 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 6 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 16 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 8 ระดับ ปวส./อนุปริญญา และปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 2 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพส่วนตัว/เจ้าของธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 34 นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32 รับราชการ/พนักงานมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 24 และพนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 8 และอาชีพอื่นๆ ได้แก่ ครูสอนพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 2 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28 รายได้ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24 รายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20 รายได้ 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12 รายได้ 40,001 – 50,000 บาทและรายได้ 50,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8

3.2.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีผลต่อการประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการย้อมสีใบบัวให้เหมือนสีธรรมชาติ ด้านยอดพุ่ม ด้านตัวพุ่ม ด้านส่วนประดับตกแต่ง และด้านผลิตภัณฑ์

1) ด้านการย้อมสีใบบัวให้เหมือนสีธรรมชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจในการย้อมสีใบบัวให้เหมือนสีธรรมชาติ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 สีกลิบบอกเฟืองฟ้าบานเย็น อันดับที่ 2 สีใบตองเข้ม อันดับที่ 3 สีกลิบบอกคาร์เนชั่นชมพู และอันดับสุดท้าย สีใบตองอ่อน 4 เฉด ค่าเฉลี่ย 4.80 4.58 4.48 และ 4.36 ตามลำดับ

2) ยอดฟุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจในยอดฟุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 ลวดลายของยอดฟุ่ม อันดับที่ 2 รูปทรงของยอดฟุ่ม และอันดับสุดท้าย สีสันทนของยอดฟุ่ม ค่าเฉลี่ย 4.40 4.38 และ 4.34 ตามลำดับ

3) ด้านตัวฟุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.78 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจในตัวฟุ่มอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 ลวดลายของตัวฟุ่ม และรูปทรงของตัวฟุ่ม และอันดับสุดท้าย สีสันทนของตัวฟุ่ม ค่าเฉลี่ย 4.80 และ 4.74 ตามลำดับ

4) ด้านส่วนตกแต่ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจในส่วนตกแต่งอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 5 ข้อ และอยู่ในระดับมากจำนวน 1 ข้อ ดังนี้ อันดับที่ 1 มาลัยแบนลายขนมเปียกปูน สอดไส้ อันดับที่ 2 เย็บแบบกลีบบัว อันดับที่ 3 ทัดหูประจายาม อันดับที่ 4 กระทรงรองฐานฟุ่ม อันดับสุดท้ายกระทรงฟุ่ม ค่าเฉลี่ย 4.72 4.70 4.60 4.52 4.50 และ 3.56 ตามลำดับ

5) ด้านผลิตภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจในผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ดังนี้ อันดับ 1 ความประณีต อันดับที่ 2 สีสันทนโดยรวม อันดับที่ 3 ความสวยงาม และอันดับสุดท้าย สดส่วน ค่าเฉลี่ย 4.78 4.76 4.74 และ 4.60 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

1. ควรย้อมไล่สีใบบัว ให้ได้สีเหมือนจริง เพื่อให้ชิ้นงานสวยงาม สมบูรณ์แบบ

2. ปรับกลีบในการแต่งกระทรงให้มีขนาดเล็กละเอียดยิ่งขึ้น

3. ควรนำใบบัวอัดแห้งไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ

4. สรุปผลและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการประดิษฐ์พานฟุ่มจากใบบัว ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

4.1 ศึกษากระบวนการผลิตพานฟุ่มจากใบบัว

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การประดิษฐ์พานฟุ่มจากใบบัว และออกแบบร่างความคิดพานฟุ่มจากใบบัว จำนวน 1 รูปแบบ เพื่อใช้ในการประดิษฐ์พานฟุ่มจากใบบัว จากนั้นได้ออกแบบลวดลายตัวฟุ่ม ยอดฟุ่ม มาลัยตกแต่งพานฟุ่ม และอุบะ ชนิดละ 3 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อนำมาประดิษฐ์พานฟุ่มจากใบบัว โดยอภิปรายผลได้ ดังนี้

4.1.1 ลวดลายฟุ่ม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ลวดลายฟุ่มแบบที่ 2 ฟุ่มลายตาประขุม ลายคดกริชและลายสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน มีความเหมาะสมที่จะนำมาเป็น

ลวดลายของพานพุ่มจากใบบัว โดยได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า เป็นลวดลายที่มีการสับหว่างของกลีบในแต่ละชั้น ได้ชัดเจนสวยงามและลวดลายเหมาะสมกับสัดส่วนรูปทรงของชิ้นงาน

4.1.2 มัลลย์ตุ้มตกแต่งยอดพุ่ม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นลวดลายแบบที่ 2 มัลลย์ตุ้มแบบมีลาย มีความเหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์ยอดตุ้มจากใบบัว โดยได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า เป็นลวดลายที่มีรูปทรงความสวยงาม มีความละเอียดประณีต เหมาะสมกับลวดลายพุ่มทำให้ชิ้นงานดูกลมกลืนสวยงาม

4.1.3 มัลลย์ตกแต่งพานพุ่ม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นลวดลายแบบที่ 1 มัลลย์แบนลายขนมเปียกปูนสอดไส้ มีความเหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์มัลลย์จากใบบัว โดยได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า เป็นลวดลายมีลวดลายขนาดเล็กมีพื้นที่ของกลีบมาก ทำให้มัลลย์ไม่โดดเด่นแข่งกับลวดลายพุ่มเมื่อนำมาประกอบกับพานจะมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และทำให้ชิ้นงานดูสมบูรณ์สวยงาม

4.1.4 อุบะ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นลวดลายแบบที่ 3 อุบะพู่ มีความเหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์เป็นอุบะของพานพุ่มจากใบบัว โดยได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า เป็นลวดลายที่ดูมีมิติ สวยงาม เหมาะสมที่จะมาใช้กับชิ้นงาน

ข้อเสนอแนะ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่าการนำใบบัวมาใช้ในการประดิษฐ์พานพุ่ม ที่มีความน่าสนใจในวัสดุที่ใช้ มีความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับใบบัว และให้ข้อเสนอแนะว่าควรใช้ข้าวขบจากใบบัว แทนการใช้ข้าวขบผ้าหรือข้าวขบพลาสติก เพื่อให้ชิ้นงานมีความสวยงามลงตัว

4.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีผลต่อพานพุ่มจากใบบัว

การวิจัยเรื่อง การประดิษฐ์พานพุ่มจากใบบัว ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

4.2.1 ด้านการยอมรับใบบัวให้เหมือนสีธรรมชาติ พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจในสีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็น อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.80 ทั้งนี้เนื่องจากใบบัวที่ย้อมสีกลีบดอกเฟื่องฟ้าบานเย็นมีสีใกล้เคียงธรรมชาติ สีสันสดใส สวยงาม และเป็นสีที่ติดกับสีเขียวของใบเฟื่องฟ้าบานเย็นมีความเด่นสะดุดตา ซึ่งสอดคล้องกับงาน (2539) ที่กล่าวว่า การใช้สีของดอกไม้ใบไม้ หรือส่วนอื่นๆ ของพืชที่ใช้จัดเป็นพื้นเป็นลาย หรือส่วนประกอบอื่นๆ ที่มีสีตัดกันหรือตรงข้ามกันในการจัดพานจะให้ความสวยงามแบบเด่น สะดุดตาแก่ผู้พบเห็น

4.2.2 ด้านยอดพุ่ม พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจลวดลายของยอดพุ่ม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.40 ทั้งนี้เนื่องจากยอดพุ่มเป็นลวดลายแบบมีลวดลายที่มีการใช้สี และวัสดุที่ทำให้ลวดลายของยอดพุ่ม มีความชัดเจน สะดุดตา

4.2.3 ด้านตัวพุ่ม พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจลวดลายและรูปทรงของพุ่ม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.80 ทั้งนี้เนื่องจากลวดลายของตัวพุ่มประกอบด้วยลายตาประชุม ลายคดกริชและลายขนมเปียกปูน มีการใช้สีตัดกันจึงทำให้ลวดลายมีความ

ชัดเจน สวยงาม ขณะที่ทรงพุ่มเป็นทรงมาตรฐาน มีลักษณะคล้ายดอกบัวตูม ปลายเรียว จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจในลวดลายและรูปทรงของพุ่มในด้านตัวพุ่ม

4.2.4 ด้านส่วนตกแต่ง กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจมาลัยแบนลายขนมเปียกปูนสอดไส้ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.72 ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของมาลัยมีความสวยงาม ลักษณะของกลีบที่พับชัดเจน อีกทั้งสีของมาลัยมีความสดใส เมื่อตัดกับดอกพุทธรักษา ทำให้มาลัยมีความสวยงามโดดเด่น จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจในมาลัยแบนลายขนมเปียกปูนสอดไส้ของด้านส่วนตกแต่ง ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนลักษณ์ (2547) ได้กล่าวว่า ความสวยงามของมาลัยขึ้นอยู่กับสีสันทของมาลัย และฝีมือในการร้อย

4.2.5 ด้านผลิตภัณฑ์ กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พึงพอใจความประณีต อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.78 ทั้งนี้เนื่องจากพานพุ่มจากใบบัว เป็นการเลียนแบบพานพุ่มดอกไม้ ที่ใช้ศาสตร์การประดิษฐ์ดอกไม้แบบไทย ในส่วนของการเย็บ ร้อย พับ มาใช้ในการประดิษฐ์ครั้งนี้ ซึ่งเป็นส่วนที่ใช้ความประณีต จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจในความประณีตของผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับ อภิรติ (2548) ได้กล่าวว่าพานพุ่มดอกไม้ เป็นการจัดแบบไทยประณีตศิลป์ ซึ่งมีการจัดด้วยความประณีตบรรจง โดยวิธีการเย็บ การร้อย การปัก เป็นต้น

5. เอกสารอ้างอิง

- จันทนา สุวรรณมาลี. 2539. การจัดพาน (ดอกไม้สด). กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล และอนุสรณ์ ใจทน. 2556. การศึกษากระบวนการย้อมสีใบทองแห้งด้วยสีธรรมชาติ และสรีวิทยาศาสตร์ เพื่องานศิลปะประดิษฐ์. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ภูรินทร์ อัครกุลธร. 2555. เสก“บัว”เป็นทองส่งออก 1,000 ล้านบาทวันโต. [ออนไลน์]
เข้าถึงได้จาก : <https://www.rmutt.ac.th/content/21726>, 23 ธันวาคม 2562.
- รัตนลักษณ์ ปัญจุฉิมพัฒน์. 2547. งานดอกไม้สดในวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : เศรษฐศิลป์.
- วีระประวัติ ตรีสุวรรณ และภวพล ศุภนันทนันท. 2561. บัว water lilies and lotuses. กรุงเทพมหานคร : บ้านและสวน.
- สุภา จุฬคุปต์. 2558. การพัฒนากระดาดใบบัวอัดแห้งสำหรับใช้ในงานประดิษฐ์. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อภิรติ โสพศ. 2548. ศิลปะการจัดดอกไม้แบบไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

